

Od Redaktora

Oddajemy do rąk Czytelników numer poświęcony cyfrowej humanistyce. Dynamiczny rozwój technologii cyfrowych, w tym nowych mediów, całkowicie zrewolucjonizował różne obszary codziennego życia i poziomy kultury. Tak dalece jest to proces zaawansowany, iż współczesne społeczeństwo definiujemy i opisujemy przez pryzmat tych technologii jako społeczeństwo sieci, społeczeństwo sieciowe, społeczeństwo otwartej inteligencji, a epokę, w jakiej żyjemy, nazywa się informacyjnym lub kapitalizmem informacyjnych. Znaczna część relacji i komunikacji społecznej odbywa się w świecie *online*, posługujemy się wirtualnym pieniądzem i podejmujemy decyzje oraz działania na podstawie cyfrowych danych, informacji oraz obiektów kulturowych, które znajdujemy w sieci. Dzięki procesom digitalizacji dóbr kultury i publikacji naukowych tworzymy nowe repozytoria wiedzy, które składają się na nasz kapitał informacyjny i społeczny oraz stanowią ważny element dziedzictwa kulturowego. Technologie cyfrowe stają się także komponentem ludzkiego ciała, co jest szczególnie widoczne na terenie medycyny i twórczości artystycznej, i co sprawia, że współczesne społeczeństwo definiujemy również wykorzystując przymiotnik: „postbiologiczny”, w odniesieniu zaś do człowieka mówimy o jego cyborgizacji. Fantastyczne i futurystyczne wizje dotyczące relacji między technologią a człowiekiem, utrwalone na kartach XIX i XX-wiecznych powieści z gatunku sf czy obrazach malarskich, współcześnie stają się realnością. Ponieważ procesy te rozgrywają się niezwykle dynamicznie na naszych oczach, musimy je opisywać *in statu nascendi*, często bez gotowej wizji stanu finalnego. Przeobrażenia technologiczne z pewnością mają także wpływ na psychikę człowieka, który wykorzystując swoje zasoby intelektualne, biologiczne i duchowe, musi się nieustannie do tych zmian przystosowywać w wymiarze własnego codziennego życia. Nie jest to wbrew pozorom łatwe, choćby w odniesieniu do „ściany wiedzy” i ogromnej ilości informacji (*big data*), którą – choć w mikroskopijnej części – musimy każdego dnia „przerabiać”, by podejmować decyzje i konkretne działania, także badawcze. Artykuły zgromadzone w tym numerze, zgodnie z tytułem, przedstawiają wybrane (z konieczności) aspekty i konteksty cyfrowej humanistyki. Dotyczą one zmian w myśleniu o edukacji i sposobach wykorzystywania starych i nowych mediów, przemian w prawie czy nowych sposobach definiowania kompetencji cyfrowych. Źródłem inspiracji dla autorów jest oczywiście rzeczywistość, w jakiej żyjemy, zarówno *online*, jak i *offline*. Żywię nadzieję, że będzie to ciekawa i inspirująca do dalszych badań lektura.

Agnieszka Ogonowska